

Số: 39 /BC-TLD

Hà Nội, ngày 12 tháng 4 năm 2016

CÔNG ĐOÀN CÔNG THƯƠNG VN

CÔNG VĂN ĐẾN

Số: 672

Ngày: 19 tháng 4 năm 2016

BÁO CÁO

QUÝ I NĂM 2016

I. TÌNH HÌNH CÔNG NHÂN, VIÊN CHỨC, LAO ĐỘNG

Tình hình lao động, việc làm những tháng đầu năm cơ bản ổn định. Tỷ lệ lao động quay trở lại làm việc sau dịp Tết Nguyên đán đạt hơn 90%¹. Cùng với đó, theo thống kê, trong 3 tháng đầu năm 2016, cả nước có hơn 23.700 doanh nghiệp đăng ký thành lập mới với tổng vốn đăng ký là 186 nghìn tỷ đồng, tăng 24,8% về số doanh nghiệp và tăng 67,2% vốn đăng ký so với cùng kỳ, dự kiến tạo việc làm mới cho khoảng hơn 322 nghìn lao động, tăng khoảng 21,5 % so với cùng kỳ.

Tình hình tiền lương, tiền thưởng của người lao động: Theo báo cáo của công đoàn các ngành, địa phương, hầu hết các doanh nghiệp, đơn vị đều xây dựng và triển khai thực hiện phương án điều chỉnh tiền lương tối thiểu vùng năm 2016 theo Nghị định số 122/2015/NĐ-CP của Chính phủ và kế hoạch chi trả tiền thưởng Tết cho người lao động. Phần lớn các doanh nghiệp đều thưởng Tết Nguyên đán cho người lao động với mức thưởng bình quân là 1 tháng lương, tăng 15% so với năm 2015. Tuy nhiên, cũng như những năm vừa qua, mức thưởng có sự chênh lệch lớn giữa các doanh nghiệp và đối tượng lao động, chủ yếu phụ thuộc vào hiệu quả sản xuất kinh doanh, lợi thế ngành hàng và giá tiền công theo vùng. Cá biệt tại một số doanh nghiệp thực hiện tăng lương nhưng lại cắt giảm các khoản phụ cấp hay quy vào các khoản thưởng đã gây bức xúc cho người lao động, có những doanh nghiệp do gặp khó khăn trong sản xuất kinh doanh, tình trạng nợ lương, không có tiền thưởng Tết vẫn diễn ra khiến cho đời sống của người lao động gặp nhiều khó khăn². Các cơ quan, đơn vị thuộc khu vực hành chính, sự nghiệp, tiền thưởng tết chủ yếu từ nguồn tiết kiệm trong thực hiện khoán chi hành chính của đơn vị. Cán bộ, giáo viên ngành giáo dục có mức thưởng thấp, nhiều đơn vị không có thưởng Tết cho người lao động.

Tình hình tranh chấp lao động dẫn đến ngừng việc tập thể và đình công: Theo báo cáo của các Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, tính đến ngày 25 tháng 3, cả nước đã xảy ra 94 cuộc tranh chấp lao động tập thể dẫn đến

¹ Tỷ lệ lao động quay trở lại làm việc tại các Khu công nghiệp - khu chế xuất Hà Nội 97%; Quảng Ninh 98%; Phú Thọ 98%, Hà Nam 97%; Hải Phòng 95%; Bắc Giang trên 95%; Đồng Nai, Bình Dương 90%; Cần Thơ 90 - 95%; Đồng Tháp 90 - 98%; Tiền Giang 90%; Thành phố Hồ Chí Minh hơn 85%.

² Trong tổng số trên 13.000 doanh nghiệp, vẫn còn 14 doanh nghiệp nợ khoảng 16,5 tỉ đồng tiền lương của 2.300 lao động và hơn 1.700 doanh nghiệp chưa có kế hoạch thưởng tết hoặc không có tiền thưởng tết cho người lao động.

ngừng việc và đình công tại 23 địa phương³, giảm 23 cuộc so với cùng kỳ năm 2015. Đáng chú ý là cuộc đình công kéo dài 8 ngày của công nhân công ty TNHH Nissei Việt Nam và cuộc đình công của 16 nghìn công nhân công ty TNHH Pouchen tại tỉnh Đồng Nai. Đình công tập trung nhiều ở các doanh nghiệp FDI (chiếm 76,6), tại các tỉnh, thành phố vùng kinh tế trọng điểm phía Nam (chiếm 77,66%). Nguyên nhân chủ yếu của các cuộc ngừng việc tập thể liên quan vấn đề điều chỉnh lương tối thiểu năm 2016; việc thanh toán lương, thưởng của người lao động và việc thực hiện các chính sách của doanh nghiệp khi nâng lương, thanh toán phụ cấp, phúc lợi...

Tình hình tư tưởng của đoàn viên và người lao động: Đoàn viên và người lao vui mừng trước thành công của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, phấn khởi với việc giá cả các mặt hàng thiết yếu trước, trong và sau dịp Tết Nguyên đán được giữ ở mức ổn định, không xảy ra tình trạng lạm phát và tăng giá như các năm trước. Tuy nhiên công nhân, viên chức, lao động cũng băn khoăn về những thay đổi trong chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế theo quy định của Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014, tình trạng nợ công tăng cao, những tác động khi Việt Nam gia nhập Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) cùng những diễn biến khắc nghiệt của thời tiết do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu...

II. MỘT SỐ KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CÔNG ĐOÀN

1. Công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật; chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên và người lao động

Công tác tham gia xây dựng các văn bản pháp luật có liên quan trực tiếp đến quyền lợi của công nhân, viên chức, lao động được Tổng Liên đoàn và các cấp công đoàn triển khai hiệu quả, tập trung vào góp ý xây dựng các Nghị định, văn bản hướng dẫn thi hành Luật An toàn vệ sinh lao động năm 2015 và Luật Bảo hiểm Xã hội năm 2014. Hội nghị Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn lần thứ 7 đã thông qua Nghị quyết về chất lượng bữa ăn ca của người lao động với mục tiêu đưa nội dung đảm bảo bữa ăn ca của người lao động với mức thấp nhất là 15.000 đồng vào thỏa ước lao động tập thể và công đoàn cơ sở hoặc công đoàn cấp trên cơ sở thực hiện khởi kiện giám đốc doanh nghiệp đối với doanh nghiệp để xảy ra ngộ độc thực phẩm làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe, tính mạng của người lao động.

Tổng Liên đoàn và Tòa án Nhân dân Tối cao đã tổ chức Lễ ký kết Chương trình phối hợp giai đoạn 2016 – 2020 nhằm mục đích nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tham gia xây dựng pháp luật về lao động và bảo hiểm xã hội; trao đổi và cung cấp thông tin liên quan đến các lĩnh vực mà hai cơ quan cùng quan tâm; phối hợp trong công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật và bồi dưỡng, tập huấn cán bộ...

³ Thành phố Hồ Chí Minh: 21 cuộc. Đồng Nai: 17 cuộc, Bình Dương: 13 cuộc, Tây Ninh: 8 cuộc, Long An: 6 cuộc, Hải Phòng: 5 cuộc, Bắc Giang: 4 cuộc, Tiền Giang: 3 cuộc, Bà Rịa Vũng Tàu, Ninh Thuận: mỗi địa phương xảy ra 2 cuộc; 13 tỉnh, thành phố gồm Bến Tre, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Hải Dương, Phú Thọ, Bắc Ninh, Nghệ An, Vĩnh Phúc, Ninh Bình, Bình Phước, Hà Nội, Nam Định, Thái Bình: mỗi nơi xảy ra 1 cuộc.

Bên cạnh công tác tham gia xây dựng các văn bản pháp luật, tổ chức công đoàn tích cực tham gia với cơ quan nhà nước đẩy mạnh công tác kiểm tra việc thực hiện pháp luật, trợ giúp pháp lý và giải quyết chế độ, chính sách cho đoàn viên và người lao động; cử cán bộ bám sát cơ sở, nắm bắt tình hình quỹ tiền lương, tiền thưởng và các quy định trong thỏa ước lao động tập thể, kịp thời phát hiện các doanh nghiệp gặp khó khăn trong sản xuất, kinh doanh, doanh nghiệp có chủ bỏ trốn để có biện pháp hỗ trợ, giải quyết phù hợp; chủ động tham gia có hiệu quả trong xây dựng và triển khai thực hiện quy chế dân chủ, tổ chức Hội nghị người lao động và đối thoại tại doanh nghiệp theo quy định của Chính phủ⁴... Tổng Liên đoàn phối hợp với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Bảo hiểm Xã hội Việt Nam và Thanh tra Chính phủ tổ chức hội nghị tổng kết chương trình phối hợp giám sát liên ngành việc thực hiện pháp luật Bảo hiểm Xã hội năm 2015⁵; tổ chức hội nghị tổng kết thi điểm công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở đại diện tập thể lao động thương lượng tập thể, ký kết và tổ chức thực hiện thỏa ước lao động tập thể tại doanh nghiệp chưa thành lập công đoàn cơ sở. Công tác cho vay vốn, tạo việc làm, tư vấn giới thiệu việc làm cho công nhân, lao động của Công đoàn tiếp tục đạt nhiều kết quả, góp phần hỗ trợ, giúp đỡ công nhân, lao động gặp khó khăn trong tìm kiếm việc làm, nâng cao thu nhập⁶.

Các hoạt động xã hội của tổ chức Công đoàn tiếp tục thu hút sự ủng hộ của đông đảo đoàn viên, người lao động cả nước và các nhà hảo tâm, đã kịp thời chăm lo đến đoàn viên và người lao động khó khăn, hỗ trợ các gia đình chính sách và những trường hợp có hoàn cảnh đặc biệt trong xã hội. Theo báo cáo của 83 công đoàn ngành, địa phương, từ nguồn kinh phí công đoàn và vận động ủng hộ từ doanh nghiệp, các cấp công đoàn cả nước đã tặng quà Tết cho hơn 2,2 triệu công nhân, lao động với tổng số tiền hơn 804 tỉ đồng, trợ cấp cho hơn 45 nghìn người

⁴ Đồng Nai: tham gia Đoàn liên ngành kiểm tra, hỗ trợ 29 doanh nghiệp trong việc thực hiện các quy định về pháp luật lao động và điều chỉnh lương tối thiểu vùng cho người lao động theo Nghị định số 122/2015/NĐ-CP của Chính phủ; trợ giúp pháp lý cho 81 trường hợp trong đó bảo vệ thành công tại tòa cho 4 công nhân bị doanh nghiệp chấm dứt hợp đồng lao động trái pháp luật với tổng số tiền bồi thường 219 triệu đồng. Tây Ninh: tư vấn pháp luật cho 281 công nhân, lao động, giúp cho người lao động nhận lại được trên 250 triệu đồng tiền bồi thường. Thành phố Đà Nẵng: tổ chức Lễ ký kết Thỏa ước lao động tập thể nhóm doanh nghiệp ngành Du lịch - Dịch vụ trên địa bàn thành phố với sự tham gia của 4 doanh nghiệp. Hà Nam: tổ chức đối thoại trực tiếp giữa công nhân, lao động đang làm việc tại các doanh nghiệp trong khu công nghiệp với lãnh đạo các cơ quan chức năng gồm Liên đoàn Lao động tỉnh, Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, Bảo hiểm xã hội tỉnh về những quy định của pháp luật lao động, Luật Công đoàn. Nghệ An: góp ý đề nghị thương lượng lại một số điều khoản chưa phù hợp quy định pháp luật đối với 59 doanh nghiệp có thỏa ước lao động tập thể được chấm điểm, phân loại đợt 1 năm 2016...

⁵ Đoàn đã tiến hành giám sát việc thực hiện pháp luật về Bảo hiểm xã hội tại 16 doanh nghiệp với 7.891 người lao động trên địa bàn 6 tỉnh Hà Nam, Nam Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Đồng Tháp và An Giang. Qua giám sát, đoàn đã phát hiện những sai phạm trong thực hiện bảo hiểm xã hội, cụ thể có 15/16 doanh nghiệp thường xuyên đóng bảo hiểm xã hội chậm theo quy định của Luật, ít nhất từ 1-2 tháng trở lên, cá biệt có 3 doanh nghiệp nợ kéo dài trên 3 năm. Tổng số chậm đóng và nợ bảo hiểm xã hội của 16 doanh nghiệp này là hơn 31 tỉ đồng. Thông qua giám sát, Đoàn đã đưa ra tổng số 73 kiến nghị đối với doanh nghiệp và 36 kiến nghị đối với Ủy ban Nhân dân tỉnh...

⁶ Điển hình như: Quỹ Trợ vốn cho người lao động nghèo tự tạo việc làm (CEP) của Liên đoàn Lao động thành phố Hồ Chí Minh đã hỗ trợ 64.208 lượt công nhân, viên chức, lao động vay vốn với tổng số tiền hơn 995 tỷ đồng. Quỹ Trợ vốn công nhân, viên chức và người lao động nghèo Bà Rịa Vũng Tàu cho 2.542 lượt người vay với tổng số tiền hơn 24 tỷ đồng để phát triển kinh tế gia đình. Hà Nội: tiến hành giải ngân 7,91 tỷ đồng từ nguồn Quỹ trợ vốn công nhân, viên chức, lao động nghèo Thủ đô cho 718 người vay để phát triển kinh tế gia đình. Hải Dương: tư vấn việc làm và đào tạo nghề cho 367 người lao động.

với tổng số tiền hơn 22,6 tỉ đồng, tổ chức trao tặng hơn 141 nghìn vé xe và hỗ trợ xây dựng 634 nhà Mái ấm Công đoàn cho đoàn viên, người lao động, đã góp phần san sẻ bớt khó khăn, tạo điều kiện để công nhân, viên chức, lao động và các gia đình chính sách đón Tết vui tươi, phấn khởi⁷. Đặc biệt, tiếp nối thành công của Chương trình “Tết Sum vầy” năm 2015, trong dịp Tết Nguyên đán Bính Thân 2016, Tổng Liên đoàn đã chỉ đạo nhân rộng chương trình “Tết sum vầy” trên tất cả các tỉnh, thành phố trong toàn quốc. Chương trình đã nhận được sự đồng tình, ủng hộ của các cấp ủy đảng, chính quyền và đông đảo cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, được đoàn viên, người lao động và các tầng lớp xã hội ghi nhận và đánh giá cao với 60/63 Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố tổ chức, thu hút trên 180 nghìn người lao động tham gia, trong đó Bắc Ninh, Đồng Nai là 2 địa phương được lựa chọn để tổ chức chương trình cấp khu vực.

Các hoạt động xã hội hướng về biển đảo do tổ chức Công đoàn phát động tiếp tục nhận được sự ủng hộ, hưởng ứng nhiệt tình của đông đảo đoàn viên, công nhân, viên chức, lao động, các đơn vị, doanh nghiệp và toàn xã hội. Để tri ân những người con đất Việt đã anh dũng hy sinh để bảo vệ chủ quyền biển đảo và sự toàn vẹn thiêng liêng của Tổ quốc, ngày 17 tháng 01, tại huyện đảo Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tổ chức Lễ đặt viên đá xây dựng Khu tường niệm Nghĩa sỹ Hoàng Sa với tổng kinh phí đầu tư khoảng 70 tỷ đồng, từ nguồn đóng góp của đoàn viên, người lao động và sự hỗ trợ của các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp. Đây là công trình có ý nghĩa to lớn, thể hiện đạo lý “uống nước nhớ nguồn”, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước cho các thế hệ nhân dân. Ngay tại buổi lễ, các cá nhân, đơn vị, doanh nghiệp đã đăng ký ủng hộ số tiền 15 tỷ đồng.

2. Công tác tuyên truyền, giáo dục, góp phần xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh

Chào mừng kỷ niệm 86 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt nam (3/2/1930 - 3/2/2016), chào mừng thành công Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng và mừng Xuân Bính Thân 2016, các cấp công đoàn đã tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền sâu rộng trong đoàn viên, người lao động về truyền thống lịch sử vẻ vang của Đảng Cộng sản Việt Nam, những thành tựu to lớn của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng sau 30 năm đổi mới và kết quả Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII⁸. Tại Đại hội Đảng toàn quốc, thay mặt hơn 9

⁷ Một số địa phương tiêu biểu như: Các cấp công đoàn Thành phố Hồ Chí Minh vận động được 313 tỷ đồng; tặng 641.937 phần quà và 38.471 vé xe; tương tự, Đồng Nai 139 tỷ đồng, trao tặng hơn 300.000 phần quà và 10.000 vé xe; Bình Dương 134 tỷ đồng, tặng 358.000 suất quà và 12.000 vé xe; Hà Nội 22,7 tỷ đồng, hỗ trợ 28.706 suất quà Tết, tổ chức 600 chuyến xe đưa trên 28.000 công nhân lao động về quê đón Tết, hỗ trợ xây mới và sửa chữa 55 nhà “Mái ấm công đoàn” với số tiền 1,58 tỷ đồng; Hậu Giang hơn 40.000 suất quà với gần 13 tỷ đồng; Trà Vinh 28.468 suất quà, với số tổng tiền 6,326 tỷ đồng; Cần Thơ 20 nghìn phần quà, 9 tỷ đồng; Sóc Trăng 15,5 tỷ đồng và 36.395 phần quà; Bắc Giang 15 tỷ đồng và 72.133 phần quà; Quảng Ninh 13,7 tỷ và 20.120 phần quà, bàn giao 17 nhà “Mái ấm công đoàn” với số tiền 510 triệu đồng; Công đoàn Quốc phòng vận động được 62 tỷ đồng; Công đoàn Than – Khoáng sản 50 tỷ đồng; Công đoàn Ngân Hàng 34 tỷ đồng; Công đoàn Giáo dục 24 tỷ đồng; Công đoàn Dầu Khí 21 tỷ đồng....

⁸ Liên đoàn Lao động Thành phố Hồ Chí Minh: tổ chức Chương trình Tuyên dương “Gương sáng Đảng viên”, tuyên dương 48 gương Đảng viên tiêu biểu là những công nhân trực tiếp sản xuất, công chức, viên chức, lao động có nhiều sáng kiến trong lao động, sản xuất, công tác; tiêu biểu trong học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh, được đồng nghiệp tín nhiệm. Bạc Liêu: phối hợp với Ban Dân vận, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tổ

triệu đoàn viên công đoàn, đồng chí Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã phát biểu tham luận với chủ đề “Công đoàn Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế” khẳng định: tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, cán bộ, công nhân, công chức, viên chức, lao động cả nước và tổ chức Công đoàn Việt Nam quyết tâm phát huy truyền thống cách mạng vẻ vang của Đảng và giai cấp công nhân, đoàn kết, đồng tâm, đồng lòng, quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân đẩy nhanh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật được các cấp công đoàn quan tâm triển khai thực hiện, đã góp phần nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật của đoàn viên, người lao động. Theo báo cáo, các cấp công đoàn cả nước đã tổ chức hàng nghìn cuộc tuyên truyền pháp luật cho đoàn viên, người lao động với nhiều hình thức đa dạng, trong đó nổi bật như: Liên đoàn Lao động thành phố Hồ Chí Minh phối hợp với Báo Lao động tổ chức Ngày hội tư vấn, giải đáp pháp luật miễn phí cho 3.000 công nhân, viên chức, lao động. Hà Tĩnh: phối hợp với Sở Lao động Thương binh và Xã hội, Bảo hiểm xã hội tỉnh tổ chức tổng kết và trao giải Cuộc thi Tìm hiểu Bộ luật Lao động, Luật Công đoàn, Luật Bảo hiểm xã hội; với 59.725 cán bộ, đoàn viên tham gia viết bài dự thi. Thanh Hóa: tổ chức 5 buổi tuyên truyền tư vấn pháp luật lao động trực tiếp tại các khu nhà trọ với sự tham dự của 235 công nhân, lao động...

Tổng Liên đoàn ban hành Kế hoạch số 09/KH-TLĐ ngày 16/3/2016 kỷ niệm 130 năm ngày Quốc tế Lao động (1/5/1886 – 1/5/2016) và Tháng Công nhân năm 2016; tổ chức hội nghị triển khai các hoạt động kỷ niệm 130 năm Ngày Quốc tế Lao động 1/5 và phát động Tháng Công nhân năm 2016 gần 60 cán bộ công đoàn đại diện lãnh đạo các Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, công đoàn ngành trung ương có đông công nhân, lao động. Theo đó, yêu cầu các cấp công đoàn tập trung vào các nội dung chính: Công tác tuyên truyền giáo dục, đặc biệt là công tác nắm bắt tình hình tâm trạng, tư tưởng, nguyện vọng và kịp thời giải quyết những vấn đề bức xúc, cấp bách của đoàn viên, công nhân, viên chức, lao động; Tổ chức chương trình “Tự hào trí tuệ Việt Nam” nhằm động viên công nhân, viên chức, lao động phát huy sáng kiến, cải tiến, nâng cao hiệu quả lao động, tạo ra các sản phẩm, dịch vụ có chất lượng cao; Tổ chức tháng hành động để người lao động có “Quyền lợi đảm bảo, phúc lợi tốt hơn”; Tổ chức lễ kỷ niệm 130 năm Ngày Quốc tế Lao động gắn với việc tôn vinh những người lao động xuất sắc nhất trong chương trình “Tự hào trí tuệ lao động Việt Nam”, đề xuất với người sử dụng lao động tổ chức hoạt động cảm ơn người lao động, thể hiện sự ghi nhận đóng góp quan trọng của người lao động đối với doanh nghiệp, địa phương, xã hội...

3. Tổ chức các phong trào thi đua yêu nước trong đoàn viên và người lao động.

Các phong trào thi đua do tổ chức Công đoàn phát động, chào mừng thành công Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, hướng tới cuộc bầu cử Quốc hội khóa XIV và Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016 – 2021 cùng các ngày kỷ niệm lớn của đất nước được đông đảo công nhân, viên chức, lao động tham gia hưởng ứng với nhiều công trình, sản phẩm được công nhân, viên chức, lao động đăng ký tham gia thực hiện. Tiêu biểu như: Liên đoàn Lao động thành phố Cần Thơ tổ chức gắn biển 02 công trình chào mừng Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Các cấp công đoàn tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu: đăng ký 02 công trình, 02 loại sản phẩm với tổng giá trị hơn 17 tỷ đồng và 809 đề tài, sáng kiến. Các cấp công đoàn tỉnh Bắc Giang: đăng ký thực hiện 227 đề tài khoa học cấp tỉnh, hơn 1.300 đề tài khoa học cấp cơ sở, 90 công trình sản phẩm với tổng giá trị hơn 1.200 tỷ đồng, 2.253 sáng kiến dự kiến giá trị làm lợi khoảng hơn 1.500 tỷ đồng. Công đoàn Đường sắt: có hơn 134 sáng kiến cải tiến kỹ thuật được đăng ký, trong đó đưa vào áp dụng 89 sáng kiến làm lợi trên 435 triệu đồng; đăng ký đảm nhận 50 công trình, phần việc, đã thực hiện hoàn thành 22 công trình...

Bên cạnh việc phối hợp với chính quyền, chuyên môn tổ chức phát động các phong trào thi đua trong công nhân, viên chức, lao động, nhiều công đoàn ngành, địa phương đã tổ chức sơ kết các phong trào thi đua trong năm 2015, phát động phong trào thi đua năm 2016. Các Cụm thi đua của công đoàn ngành, địa phương đã tổ chức tổng kết phong trào thi đua năm 2015, ký kết giao ước thi đua năm 2016; bình xét, xếp loại thi đua các đơn vị trong cụm thi đua năm 2015. Nhiều tập thể và cá nhân được tặng cờ, bằng khen của Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, Tổng Liên đoàn và cấp công đoàn ngành, địa phương.

Tổng Liên đoàn tổ chức Hội nghị Tổng kết phong trào thi đua liên kết xây dựng Nhà máy thủy điện Lai Châu năm 2015, phát động phong trào thi đua năm 2016; trong năm qua, công nhân, lao động tham gia thi công trên công trường đã vượt qua nhiều khó khăn, hoàn thành vượt mức các mục tiêu tiến độ. Ghi nhận những thành tích đã đạt được của công nhân, lao động trên công trình, tại Hội nghị, đã có 7 cá nhân được nhận Huân chương Lao Động hạng Ba của Chủ tịch Nước; 16 tập thể và 44 cá nhân được nhận Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ; 13 tập thể nhận Cờ thi đua của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam; các Bộ, ban, ngành, địa phương đã trao tặng Bằng khen cho 58 tập thể có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua liên kết.

4. Hoạt động của các cấp công đoàn hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia về An toàn vệ sinh lao động và phòng chống cháy nổ lần thứ 17 năm 2015

Công tác đảm bảo an toàn vệ sinh lao động, phòng chống cháy nổ, cải thiện điều kiện và môi trường làm việc được các cấp công đoàn chú trọng triển khai. Tổng Liên đoàn thường xuyên chỉ đạo các cấp công đoàn tiếp tục đẩy mạnh việc thực hiện nghiêm nội dung các văn bản pháp luật về Bảo hộ lao động; duy trì và nâng cao hiệu quả các phong trào “Xanh, Sạch, Đẹp, Đảm bảo An toàn vệ sinh

lao động”, chủ động làm việc với người sử dụng lao động để ký Thỏa ước Lao động tập thể trong đó có những nội dung về công tác bảo hộ lao động, tăng cường công tác tuyên truyền tập huấn về bảo hộ lao động và phòng chống cháy nổ cho cả người sử dụng lao động và người lao động tại các doanh nghiệp...

Hưởng ứng lễ phát động Tuần lễ Quốc gia An toàn vệ sinh lao động lần thứ 18 năm 2016 với chủ đề *“Doanh nghiệp và người lao động tích cực chủ động thực hiện các quyền và trách nhiệm của mình theo Luật An toàn, vệ sinh lao động”* được tổ chức tại tỉnh Hưng Yên, Tổng Liên đoàn tổ chức hội nghị tổng kết 20 năm phong trào thi đua “Xanh - Sạch - Đẹp, bảo đảm an toàn vệ sinh lao động” và 10 năm thực hiện Nghị quyết 5b/NQ-BCH ngày 08/7/2005 của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (khóa IX) về đẩy mạnh công tác bảo hộ lao động của tổ chức công đoàn trong tình hình mới; đại diện lãnh đạo Tổng Liên đoàn đã đi thăm và tặng quà một số trường hợp công nhân, lao động bị tai nạn trên địa bàn tỉnh Hưng Yên. Thực hiện chỉ đạo Tổng Liên đoàn tại văn bản số 2041/TLĐ ngày 11/12/2015 về việc tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tuần lễ Quốc gia An toàn vệ sinh lao động lần thứ 18 năm 2016, các cấp công đoàn cả nước đã phối hợp cùng chính quyền đồng cấp tổ chức nhiều hoạt động hưởng ứng Tuần lễ như tổ chức kiểm tra việc thực hiện công tác an toàn vệ sinh lao động, phòng chống cháy nổ tại các doanh nghiệp đóng trên địa bàn; tổ chức mítting, diễu hành, thao diễn phòng chống cháy nổ, hội thảo, tọa đàm, tập huấn, hội thi An toàn vệ sinh viên giỏi; thăm hỏi, tặng quà các trường hợp công nhân, lao động bị tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp⁹...

Trong năm 2015, mặc dù các cấp công đoàn và các cơ quan chức năng đã có nhiều cố gắng trong việc hạn chế tai nạn lao động và bệnh nghề nghiệp, tuy nhiên, theo thống kê¹⁰, cả nước vẫn xảy ra 7.620 vụ tai nạn lao động; trong đó số vụ tai nạn lao động chết người là 629 vụ, làm 666 người chết (tăng 6,2% về số vụ và 5,7% số người chết so với năm 2014). Ngay trong quý I năm 2016, theo thống kê của 6 địa phương, đã xảy ra 25 vụ tai nạn lao động làm 27 người chết¹¹. Tai nạn lao động nghiêm trọng chủ yếu xảy ra ở các ngành xây dựng, cơ khí chế tạo, dịch vụ, dịch vụ vận tải và bốc xếp hàng hóa, nông lâm nghiệp thuộc các địa phương: Thành phố Hồ Chí Minh, Quảng Ninh, Bình Dương, Hà Nội, Đồng Nai, Hải Dương, Hà Tĩnh, Long An, Thái Nguyên, Thanh Hóa. Nguyên nhân chủ yếu của các vụ tai nạn lao động là do người sử dụng lao động và người lao động vi phạm các quy định về an toàn vệ sinh lao động¹². Bên cạnh đó, công tác bảo hộ lao động tại các doanh nghiệp nhỏ và vừa, hợp tác xã, làng nghề chưa được quan tâm dẫn đến việc vi phạm các quy định về an toàn vệ sinh lao động,

⁹ Liên đoàn Lao động Thành phố Hà Nội: đi thăm và tặng quà cho 70 công nhân, lao động bị tai nạn lao động nặng trên địa bàn Thành phố với số tiền 119 triệu đồng. Liên đoàn Lao động tỉnh Tiền Giang: tổ chức Hội thi An toàn vệ sinh viên giỏi tỉnh năm 2016 với sự tham gia của 99 đội thi với gần 700 thí sinh tham gia. Liên đoàn Lao động tỉnh Đắk Lắk: tham gia kiểm tra việc thực hiện công tác an toàn vệ sinh lao động, phòng chống cháy nổ tại 30 doanh nghiệp. Công đoàn Cao su: tập huấn công tác an toàn vệ sinh lao động cho trên 1.500 an toàn viên, đi thăm và tặng quà cho 68 công nhân, lao động bị tai nạn lao động...

¹⁰ Thống kê của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.

¹¹ Thành phố Hồ Chí Minh: 18 vụ, 20 người chết; Đồng Nai, Hải Phòng: mỗi địa phương 2 vụ, 2 người chết; Hà Nội, Quảng Ngãi: mỗi địa phương xảy ra 1 vụ, 1 người chết.

¹² Nguyên nhân từ phía người sử dụng lao động chiếm 52,8% và từ phía người lao động chiếm 18,9%.

nguy cơ tai nạn lao động và bệnh nghề nghiệp cao. Công tác triển khai hướng dẫn, thanh kiểm tra việc thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực bảo hộ lao động, an toàn lao động của các cơ quan quản lý nhà nước tại một số địa phương chưa thực sự hiệu quả cũng như việc điều tra một số vụ tai nạn lao động chết người còn chậm¹³.

5. Công tác xây dựng tổ chức Công đoàn

Nhằm tập trung đẩy mạnh tiến độ, tạo bước đột phá trong công tác phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở, phấn đấu đạt chỉ tiêu của Nghị quyết Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XI, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã quyết định lấy năm 2016 là “Năm phát triển đoàn viên” và ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện tới các cấp công đoàn với mục tiêu trong năm 2016 cả nước tăng thêm ít nhất 600.000 đoàn viên công đoàn; tại các khu công nghiệp, phấn đấu thành lập công đoàn cơ sở ở 100% doanh nghiệp đã đi vào hoạt động có sử dụng từ 30 lao động trở lên. Với tinh thần đó, ngay từ đầu năm 2016, các công đoàn ngành, địa phương chủ động xây dựng kế hoạch, xác định các giải pháp cụ thể, chú trọng đổi mới, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, vận động và triển khai các mô hình phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở... Theo báo cáo chưa đầy đủ, trong quý I, cả nước đã thành lập được 957 công đoàn cơ sở, kết nạp mới hơn 88 nghìn đoàn viên công đoàn¹⁴.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ được các cấp công đoàn quan tâm thực hiện, nhằm hoàn thiện và nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ công đoàn nhất là cán bộ công đoàn cấp cơ sở cũng như những đồng chí mới tham gia ban chấp hành. Theo thống kê chưa đầy đủ, các cấp công đoàn tổ chức tập huấn cho hơn 3.400 lượt cán bộ công đoàn về nghiệp vụ công tác công đoàn, kỹ năng đàm phán và thương lượng tập thể; an toàn vệ sinh lao động; công tác tài chính, tổ chức, kiểm tra... Một số công đoàn ngành, địa phương đã chủ động tổ chức các hội nghị tuyên truyền, quán triệt nội dung về Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) cho đội ngũ cán bộ công đoàn các cấp.

6. Công tác nữ công

Các cấp công đoàn cả nước đã tổ chức nhiều hoạt động kỷ niệm 106 năm ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, 1976 năm khởi nghĩa Hai Bà Trưng và Ngày Quốc tế Hạnh phúc 20/3 như: tọa đàm, hội thảo, sinh hoạt câu lạc bộ nữ công, biểu dương, khen thưởng những gương điển hình trong phong trào “Giỏi việc nước, đảm việc nhà”; tuyên dương những doanh nghiệp sử dụng nhiều lao động nữ và thực hiện tốt các chế độ, chính sách đối với người lao động; đẩy mạnh hoạt động của quỹ trợ vốn cho nữ công nhân, lao động, tăng cường công tác tuyên truyền

¹³ Số biên bản gửi về Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chỉ chiếm 38% tổng số vụ tai nạn lao động chết người.

¹⁴ Tiêu biểu như: Thành phố Hồ Chí Minh: thành lập 621 công đoàn cơ sở, kết nạp mới hơn 28.900 đoàn viên; tương tự Bình Dương: 43 công đoàn cơ sở, 13 nghìn đoàn viên; Thanh Hóa: 8 cơ sở, hơn 13 nghìn đoàn viên; Hà Nội: 87 cơ sở, 4.939 đoàn viên; Vĩnh Phúc: 5 cơ sở, hơn 2.100 đoàn viên...

về bình đẳng giới, sức khỏe sinh sản, đẩy mạnh công tác kiểm tra việc thực hiện các chế độ, chính sách đối với lao động nữ...¹⁵

7. Hoạt động đối ngoại

Trong quý I, công tác đối ngoại của Công đoàn Việt Nam tiếp tục tập trung vào trao đổi, thỏa thuận hợp tác giữa công đoàn Việt Nam với các tổ chức công đoàn quốc tế, qua đó góp phần nâng cao vị thế của Công đoàn Việt Nam trong phong trào công đoàn quốc tế. Nổi bật như: Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tổ chức thành công Hội nghị Hội đồng Chủ tịch Liên hiệp Công đoàn thế giới với sự tham dự của 45 đại biểu quốc tế đến từ các tổ chức Công đoàn thuộc 23 quốc gia trên thế giới; tham dự hội nghị Ủy ban Kiểm tra tài chính của Liên hiệp Công đoàn thế giới(WFTU) tại Hi Lạp, dự Đại hội lần thứ 13 của Tổng Liên đoàn Lao động Bồ Đào Nha (CGTP-IN); có buổi làm việc với các đoàn đại biểu thuộc Hội đồng Công đoàn Úc (ATUC), Công đoàn Mỹ, Tổng Công đoàn Thụy Điển và Công đoàn Kim khí Thụy Điển...

8. Công tác kiểm tra công đoàn

Công tác kiểm tra và hoạt động của Ủy ban Kiểm tra công đoàn các cấp đã tập trung thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ của Ủy ban Kiểm tra công đoàn, góp phần vào việc nâng cao ý thức chấp hành Điều lệ, quản lý thu chi tài chính, tài sản công đoàn, hạn chế tiêu cực tham nhũng.

9. Công tác tài chính và hoạt động kinh tế

Tổng Liên đoàn và các công đoàn ngành, địa phương đã chủ động trong công tác chỉ đạo, đôn đốc thu kinh phí, đoàn phí công đoàn. Công đoàn các tỉnh, ngành đã chủ động phối hợp với chính quyền cùng cấp tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn, đôn đốc việc thu nộp kinh phí công đoàn theo quy định của Tổng Liên đoàn; xây dựng kế hoạch hướng dẫn, tổ chức tập huấn Nghị quyết của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn về công tác tài chính trong tình hình mới cho đội ngũ cán bộ làm công tác tài chính công đoàn. Nhiều địa phương đã tổ chức hội nghị sơ kết, đánh giá kết quả thực hiện chương trình phối hợp với Chi cục Thuế địa phương trong việc thu kinh phí công đoàn.

10. Công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện

Các cấp Công đoàn tổ chức hội nghị tổng kết công tác công đoàn năm 2015 kết hợp với sơ kết nửa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Công đoàn cùng cấp và Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XI, xây dựng và triển khai chương trình công tác năm 2016. Thường trực Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã làm việc

¹⁵ Thành phố Hồ Chí Minh: tổ chức “Ngày hội nữ công nhân, viên chức, lao động” năm 2016 với hội thi ẩm thực có chủ đề “Nỗi lòng tay lớn”, đã thu hút 66 đơn vị tham gia với 70 gian hàng ẩm thực và 200 thí sinh, vận động đóng góp ủng hộ số tiền 165,3 triệu đồng cho chương trình học bổng Nguyễn Đức Cảnh cấp Thành phố năm 2016. Thành phố Hà Nội: tổ chức mittinh kỷ niệm 106 ngày Quốc tế phụ nữ 8/3, 1976 năm khởi nghĩa Hai Bà Trưng, tổng kết phong trào thi đua “Giỏi việc nước, đảm việc nhà” năm 2015, triển khai nhiệm vụ trọng tâm năm 2016, trao bằng khen của Tổng Liên đoàn và Liên đoàn Lao động Thành phố cho 21 tập thể và 8 cá nhân có thành tích xuất sắc trong phong trào “Giỏi việc nước, đảm việc nhà”. Liên đoàn lao động tỉnh Quảng Ninh: tổ chức tuyên truyền những quy định mới của Bộ luật Lao động, Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014, nghị định 85/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Bộ luật lao động về chính sách đối với lao động nữ và kiến thức chăm sóc sức khỏe sinh sản cho gần 900 công nhân, lao động...

với một số Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố trọng điểm¹⁶ về kết quả hoạt động công đoàn năm 2015, nhiệm vụ năm 2016, tình hình công nhân, viên chức, lao động sau dịp Tết Nguyên đán Bính Thân và kết quả sau nửa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XI... Lãnh đạo công đoàn các cấp đã chủ động cử cán bộ bám sát cơ sở, kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của người lao động, phối hợp với người sử dụng lao động và cơ quan chức năng giải quyết những kiến nghị chính đáng của người lao động.

III. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Một số tồn tại, hạn chế

- Mặc dù các cấp công đoàn có nhiều cố gắng song công tác phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở; việc thu đoàn phí, kinh phí công đoàn nhất là tại các doanh nghiệp chưa thành lập tổ chức Công đoàn vẫn còn hạn chế. Tỷ lệ doanh nghiệp tổ chức hội nghị người lao động so với quy định một số ngành, địa phương còn thấp¹⁷. Một số đơn vị chưa thực hiện đối thoại tại nơi làm việc và thực hiện chưa đầy đủ các nội dung quy định tại Nghị định 60/2013/NĐ-CP ngày 19/6/2013 của Chính phủ.

- Về công tác thông tin báo cáo: vẫn còn một số đơn vị chưa duy trì đúng thời gian, lượng thông tin còn ít, chất lượng báo cáo chưa cao.

2. Nguyên nhân

- Hệ thống pháp luật chưa đồng bộ gây khó khăn cho việc tổ chức thực hiện; một số quy định của pháp luật liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động vẫn chưa được thực hiện nghiêm túc.

- Bên cạnh nguyên nhân người sử dụng lao động vi phạm trong việc thực hiện chế độ, chính sách đối với người lao động, một số nơi công đoàn chưa kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của đoàn viên, người lao động để kiến nghị đề xuất phương án giải quyết.

- Nhận thức của một bộ phận đoàn viên, người lao động, người sử dụng lao động về vai trò, chức năng của tổ chức Công đoàn chưa đầy đủ. Tình trạng quan liêu, hành chính vẫn còn tồn tại trong một bộ phận cán bộ công đoàn.

IV. MỘT SỐ NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM TRONG QUÝ II NĂM 2016

1. Tập trung nghiên cứu, tham gia xây dựng các chính sách, pháp luật có liên quan trực tiếp đến đoàn viên và người lao động, Công đoàn. Chuẩn bị nghiên cứu luận cứ đề xuất sửa đổi Luật Công đoàn khi Việt Nam ký kết TPP trình Quốc hội tại kỳ họp thứ 2 khóa 14. Tổ chức khảo sát tình hình tiền lương, thu nhập của người lao động làm cơ sở để Tổng Liên đoàn tham gia với Hội đồng tiền lương Quốc gia xây dựng phương án điều chỉnh tiền lương tối thiểu vùng năm 2017.

¹⁶ Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Đồng Nai, Thái Nguyên, Hòa Bình...

¹⁷ Đà Nẵng: 36%, Đồng Tháp: 31,2%, Hà Nam: 26,9%, Hải Dương: 21%, Hàng hải: 12,3%; Thừa Thiên Huế: 12%...

2. Tiếp tục chủ động phối hợp và tăng cường các hoạt động kiểm tra, giám sát việc thực hiện pháp luật lao động, Luật Công đoàn, Luật Bảo hiểm xã hội tại các doanh nghiệp, nhằm phát hiện sớm, kiến nghị các cơ quan chức năng xử lý vi phạm, kịp thời giải quyết vướng mắc, góp phần xây dựng quan hệ lao động hài hoà, ổn định, tiến bộ trong doanh nghiệp. Trong đó, tiếp tục phối hợp với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Y tế, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, Thanh tra Chính phủ tổ chức giám sát công tác an toàn vệ sinh thực phẩm tại các bếp ăn tập thể và doanh nghiệp dịch vụ cung cấp suất ăn; cũng như chất lượng bữa ăn giữa ca của người lao động tại các khu công nghiệp, khu chế xuất. Triển khai thực hiện Nghị quyết của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn về “Chất lượng bữa ăn ca của người lao động”.

3. Tập trung tuyên truyền Nghị quyết Đại hội XII của Đảng và cuộc bầu cử Quốc hội khóa XIV và bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp; Xây dựng Chương trình hành động của Tổng Liên đoàn thực hiện Nghị quyết Đại hội XII của Đảng. Hướng dẫn, triển khai các hoạt động kỷ niệm 130 năm ngày Quốc tế Lao động (1/5/1886- 1/5/2016) gắn với hoạt động chào mừng Tháng Công nhân năm 2016.

4. Đẩy mạnh phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở trong các doanh nghiệp; tiếp tục khảo sát, cập nhật, nắm chắc số lượng doanh nghiệp, lao động để có kế hoạch cụ thể phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở.

5. Tổ chức tốt các phong trào thi đua yêu nước chào mừng Đại hội toàn quốc lần thứ XII của Đảng, bầu cử Quốc hội khóa XIV, Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016- 2020.

6. Tiếp tục phát huy hiệu quả các hoạt động xã hội của tổ chức Công đoàn trong việc chăm lo cho công nhân, lao động, đối tượng chính sách có hoàn cảnh khó khăn; đẩy mạnh tuyên truyền vận động ủng hộ các hoạt động hướng về ngư dân và biển đảo, xây dựng 2 khu tưởng niệm là “Khu tưởng niệm chiến sỹ Gạc Ma” tại tỉnh Khánh Hòa, “Khu tưởng niệm nghĩa sỹ Hoàng Sa” tại tỉnh Quảng Ngãi./.

**TL. ĐOÀN CHỦ TỊCH
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Nơi nhận:

- Các đ/c uỷ viên Ban Chấp hành TLĐ;
- Các Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, CĐ ngành Trung ương, CĐ Tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn;
- Các ban, đơn vị trực thuộc Tổng Liên đoàn;
- Văn phòng Trung ương Đảng;
- Vụ đoàn thể và bộ phận tổng hợp Ban Dân vận Trung ương (02 bản);
- Ban Tổ chức Trung ương;
- Ủy ban Kiểm tra Trung ương;
- Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Vụ Tổng hợp- Văn phòng Chính phủ.

Lưu: Văn thư, Tổng hợp

Vũ Anh Đức